

Motion till riksdagen 2023/24:355

av Alexander Christiansson m.fl. (SD)

Mediefrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att det ska finnas en bredd av mediala aktörer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för initierandet av en dialog mellan de globala medieaktörerna för att säkerställa att det fria ordet inte tystas godtyckligt på de stora digitala plattformarna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att upprätta en evenemangslista innehållande stora sportevenemang och klassiska svenska paradgrenar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Mediasektorn benämns ibland som ”den tredje statsmakten” på grund av dess roll för demokratin. Det finns en grundläggande samsyn om att en av medias viktigaste uppgifter är att granska och kontrollera makthavare, institutioner och aktörer i demokratin, för att säkerställa att dessa aktörer fullföljer sina uppdrag på ett korrekt sätt. Detta, tillsammans med tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen, bildar ett av fundamenten i den svenska demokratin.

Demokrati och rapportering

Mediesektorn inhyser ett stort värde för demokratin. Med pressfrihet genom tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen, har medierna spelat och spelar en viktig roll för vårt demokratiska samhälle. Samtidigt är det ofta de mediala aktörerna som faktiskt sätter agendan för samhällsdebatten. Att kunna sätta agendan innebär ett stort inflytande över vilka frågor som diskuteras och vilka politiska beslut som fattas. Denna typ av makt innebär ett stort ansvar för bredd, djup och perspektiv i reportage

och rapporter. Det är därför viktigt att medierapporteringen är mångfasetterad, nyanserad och saklig. Dock kan en viss jargong, och vissa smala sanningar, alltid få fäste i en sluten krets eller grupp. En sådan utveckling i mediesektorn kan i förlängningen leda till en snedvridning och likformighet i den information som når medborgarna, vilket kan påverka demokratin negativt. De senaste åren har vi kunnat se en ökning av så kallade "newsavoiders" som känner ett minskat förtroende för traditionella medier. En diskussion har förts om existensen av en åsiktskorridor och att det finns ämnen som svensk etablerad media inte belyst i tillräcklig omfattning.

Teknikutvecklingen har förändrat förutsättningarna i mediebranschen. Färre sålda upplagor och minskande intäkter innebär att tidningarna står inför en större omställning. Allt fler tidningar producerar nu media i fler format än i pappersform. Annonsintäkter som minskar i takt med digitaliseringsomställningen sätter hård press på många mindre medieaktörer. Vi ser en övergång från specialisering på ett medieformat till mediebolag som anpassar formatet efter sammanhang.

Förtroendetappet för traditionella medier har öppnat upp utrymme på mediemarknaden för ett växande antal alternativa medier. Flera av dessa medier lyfter nyheter och perspektiv som många upplever inte återfinns i det traditionella medielandskapet. I detta nya medielandskap upplever vi en växande polarisering, där vissa grupper enbart konsumerar alternativa medier och förkastar traditionella medier, samtidigt som andra fördömer alternativa medier och enbart konsumerar information från traditionella aktörer. Detta är i grunden oroväckande för oss som tror att vägen till en nyanserad verklighetsbild går genom informationsinhämtning från en bredd av perspektiv och källor. Att sträva efter bredd ger ökade chanser att landa i en välavvägd uppfattning gällande olika skeenden i samhällsutvecklingen. Det ger även ökade möjligheter att förstå människor med andra uppfattningar och annan verklighetsanalys än den egna. Detta är en del av grunden till ett välfungerande och nyanserat debattklimat. Vi tror även att en bredd är avgörande för att utveckla förmåga att på egen hand kunna bilda sig en uppfattning om vilka källor som är trovärdiga och vilka som inte är det. I ett större perspektiv kan det bli ett hot mot demokratin om olika grupper i samhället har olika bilder av samhällsutvecklingen och vad som är sant eller falskt i nyhetsrapporteringen. Framförallt om olika grupper på grund av sina olika verklighetsbilder upphör att försöka förstå varandras perspektiv och åsikter.

För att förebygga en allt för snäv medierapportering är det därför viktigt med en bredd av mediala aktörer som granskar och sporrar varandra till god saklig journalistik med många olika perspektiv.

Mediestöd och lokal rapportering

Det är viktigt att mediebevakning finns i hela landet. Många regionala och lokala nyhetsredaktioner upplever lönsamhetsproblem, ofta kopplat till ett minskat antal prenumeranter och annonsintäkter. I vissa fall leder det till att regionala och lokala redaktioner läggs ned. Samtidigt kan inte framväxten av de alternativa medierna i alla sammanhang fylla de etablerade aktörernas funktion och täckning. Detta främst som följd av de alternativa mediernas begränsade resurser.

Det är problematiskt om landsbygden i framtiden står utan mediala aktörer som belyser dess perspektiv, eller granskar landsbygdens makthavare och utveckling. Samtliga invånare i Sverige behöver söka information om saker som berör dem och

deras liv, och samtliga makthavare i Sverige behöver känna att deras förehavanden kan utsättas för granskning.

Samtidigt är vi utav den anledningen kritiska till en allt för stor statlig subventionering av medierna eftersom det kraftigt underminerar deras oberoende och förtroendet för att de granskar den politiska makten. Ett alltför omfattande statligt stöd skulle kunna tolkas som att staten söker köpa sig tillgivenhet från medierna. Staten kan således inte hålla medierna under armarna, trots mediesektorns svåra ekonomiska situation, eftersom det skadar förtroendet för såväl medierna som för staten.

Att flera lokala redaktioner idag har det svårt att klara sig ekonomiskt har det länge rapporterats om. Sverigedemokraterna har flera politiska förslag som syftar till att underlätta för de lokala redaktionerna. Våra förslag för småföretag såsom lindring av sjuklöneansvaret och sänkta arbetsgivaravgifter torde kunna underlätta för framförallt mindre redaktioner som idag kanske inte ens uppbär presstöd. Dessa lättnader borde gynna lokal medienärvaro och i sin tur en bredare mediemångfald.

Sociala medier

Människor både globalt och i en internationell kontext spenderar allt mer på tid på sociala medier. Globala medieaktörer har fått en betydande makt över informationsinfrastrukturen i Sverige. Framför allt har amerikanska och kinesiska aktörer fått omfattande möjligheter att påverka informations-spridningen och vilka yttranden som kan göras på deras plattformar. Flera inflytelserika debattörer och politiker, men även vanliga medborgare, har tystats genom att få sitt konto på sociala medier avstängt på godtyckliga grunder.

Med hänsyn till sociala mediers avgörande roll i det offentliga samtalet, är det oroande att privata företag på vaga grunder kan stänga av konton och opinionsbildares möjligheter att nå ut med sitt budskap. Även om plattformarna har sina policyer och användaravtal, har de blivit en så betydande del av informationsinfrastrukturen att godtyckliga avstängningar eller borttagande av innehåll blivit ett demokratiskt problem, trots att dessa sker enligt användaravtalen. Vår utgångspunkt är därför att de aktörer som har blivit en betydande del av informationsinfrastrukturen inte bör tillåtas att ta bort innehåll som inte strider mot svensk lag. Regeringen bör initiera en dialog mellan de globala medieaktörerna för att säkerställa att det fria ordet inte tystas godtyckligt.

Evenemangslista

Det finns sportevenemang och svenska paradgrenar som mer än andra bör vara allmänt tillgängliga och tillhandahållas utan kostnad för befolkningen i vårt land. Vi tänker framför allt på evenemang som världs- och europamästerskapen i fotboll med tillhörande kvalmatcher, olympiska sommar- och vinterspelen, världsmästerskapen i längdskidåkning, världs- och europamästerskapen i friidrott, världsmästerskapen i ishockey, världsmästerskapen i handboll.

Efter att MTG förvärvade rättigheterna till vinter-OS i Sotji år 2014 och sommar-OS i Rio de Janeiro år 2016, visar statistik att 15 procent färre tog del av OS 2014 jämfört med OS 2010. Det var första gången som OS sändes av ett annat TV-företag än Sveriges Television och de låga tittarsiffrorna är oroväckande och gör behovet av en evenemangslista och den allmänna tillgängligheten än mer aktuell.

Syftet med en evenemangslista är att främja både nationell sammanhållning och identitetskänsla, vilket i sin tur skulle bidra till ökad inre solidaritet bland befolkningen. Samhället investerar också i elitidrott och deltagande i dessa evenemang, och av den anledningen är det rimligt att dessa evenemang är tillgängliga för allmänheten. Därför anser vi att regeringen bör inrätta ett system baserat på förslaget som Myndigheten för press, radio och tv presenterade 2016.¹

Alexander Christiansson (SD)

Jonas Andersson (SD)

Anna-Lena Blomkvist (SD)

Runar Filper (SD)

Angelika Bengtsson (SD)

¹ <https://www.mprt.se/sv/nyhetsrum/nyheter/2016/utkast-av-rapporten-om-evenemangslista-ar-nu-publicerad/>